

# St.prp. nr. 83

(2008–2009)

## Om fullmakt for Kongen til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett

*Tilråding fra Justis- og politidepartementet av 5. juni 2009,  
godkjent i statsråd samme dag.  
(Regjeringen Stoltenberg II)*

### 1 Innledning

Det er i St.prp. nr. 67 (2008-2009) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2009* redegjort for status i utbyggingen av Nødnett, herunder om forsinkelsen i prosjektet. Det ble i denne forbindelse vist til at den planlagte pausen i utbyggingen av Nødnett etter første utbyggingstrinn representerer en risiko i prosjektet, at forsinkelsen aksentuerer risikoen, og at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget, dersom dette gir konsekvenser av betydning. Det har nå blitt klart at det er knyttet ytterligere utfordringer og forsinkelser til prosjektet. I denne proposisjonen legger Justis- og politidepartementet fram forslag om at Stortinget gir Kongen fullmakt til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett til inntil 1 139 mill. kroner. Forslaget innebærer en økning på inntil 110 mill. kroner i forhold til gjeldende kostnadsramme, fastsatt ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 30 (2006-2007) *Om igangsettelse av første utbyggingstrinn for nytt digitalt nødnett*.

### 2 Bakgrunn

#### 2.1 Anskaffelse av nytt nødnett

Stortinget vedtok 18.12.2006 at et første utbyggingstrinn for nytt digitalt nødnett i Norge skulle igangsettes, jf. St.prp. nr. 30 (2006-2007) og Innst. S. nr. 104 (2006-2007). Første trinn omfatter 54 kommuner innenfor de seks politidistriktene Østfold, Follo, Romerike, Oslo, Asker og Bærum og Søndre Buskerud. Justis- og politidepartementet fikk samtidig fullmakt til å inngå kontrakt om utbygging av resten av landet, med forbehold om at landsdekkende utbygging ikke kan igangsettes før evaluering av første trinn er gjennomført og Stortinget eventuelt har vedtatt videre utbygging.

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) har ansvaret for utbygging og forvaltning av nødnettet.

Staten inngikk 22.12.2006 kontrakt med Siemens AS om et komplett og ferdig system til fast pris. Kontrakten gjennomføres av Nokia Siemens Networks Norge AS, som ble opprettet 1.4.2007, som resultat av at nettverksdivisjonene til Nokia og Siemens ble slått sammen i et nytt selskap. Leverandøren skal gjennomføre planlegging og utbygging av radionettet, samt levere utstyr til kommuni-

kasjonssentraler for brann (fagsentraler – 110), politi (operasjonssentraler – 112) og helse (akuttmedisinske kommunikasjonssentraler – 113, akuttmottak i sykehus og kommunale legevakter). Videre skal leverandøren sørge for at alle tekniske komponenter virker hver for seg og sammen, bygge opp og levere løpende operatørtjenester i nødnettets levetid, gi opplæring og forestå innføring av systemet i de tre etatene. Det er i tillegg inngått separat rammeavtale med samme leverandør om anskaffelse av radioterminaler i første utbyggingsområde.

Nødnett skal erstatte de eksisterende analoge radionettene og bidra til at nød- og beredskapsetatene kan løse sine oppgaver på en effektiv og sikker måte, og således bidra til trygghet i samfunnet. Det skal gjennomføres en evaluering av første trinn knyttet til kontraktsfestede tester, teknologi, nytte og bruk, økonomi og prosjektgjennomføring før Regjeringen eventuelt legger fram forslag for Stortinget om vedtak om videre utbygging. Evalueringsaktiviteter er påbegynt og enkelte er allerede gjennomført, jf. omtale i St.prp. nr. 67 (2008-2009).

## 2.2 Fastlagt kostnadsramme

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (2004-2005) ble det opplyst at en sammenhengende og landsdekkende utbygging av Nødnett i 2004 i ett trinn over fire år var beregnet å kunne gjennomføres innenfor en styringsramme på 3,6 mrd. kroner og en kostnadsramme inkl. usikkerhetsavsetning på 4,05 mrd. kroner (prisnivå per 2004). Den inngåtte kontrakten om landsdekkende utbygging ligger innenfor denne rammen.

Ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 30 (2006-2007) ble Justis- og politidepartementet gitt fullmakt til å inngå kontrakt om utbygging av første trinn av Nødnett innenfor en kostnadsramme på 900 mill. kroner (prisnivå per 2006). Kostnadsrammen i 2009-kroner er 1 029 mill. kroner.

## 3 Status

### 3.1 Status i utbyggingen

Anskaffelsen består av følgende hovedelementer:

- Realisering av radionettverket med etterfølgende drift og vedlikehold
- Utstyr på etatenes kommunikasjonssentraler integrert i det nye nettet
- Radioterminaler til brukerne (håndholdte og monterte i kjøretøy)

Det meste av radionettet for første trinn er bygget.

Om lag 220 av 241 planlagte radio basestasjoner er ferdige. I Østfold og Follo politidistrikter, der radionettet er planlagt tatt i bruk først, er 81 av 84 stasjoner bygget og det foregår test av alle funksjoner og om dekningen i området er god nok. Så langt synes radiodekningen å være god, men Nødnett må ha tilnærmet komplett dekning før nødnetten kan ta systemet i bruk. Politiet har tatt 9 av sine 10 kommunikasjonssentraler i bruk mot det ordinære telefonnettet (kommunikasjon med publikum) og det gamle radiosystemet, med gode resultater. Flere av kommunikasjonssentralene til brann og helse forventes levert i løpet av 2009. Politiets og brannvesenenes opplæringssenter i Stavern er satt i drift, og det gis gode tilbakemeldinger på opplæringen. Brannvesenets test av spesialutstyr til røykdykkere har gitt gode resultater. Det er inngått rammeavtale på kjøp av radioterminaler for første trinn. Så langt er det bestilt om lag 6 200 apparater, hvorav 5 262 er levert til brann og politi.

### 3.2 Forsinkelser i utbyggingen

Det ble i St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Justis- og politidepartementet informert om at leverandøren var om lag 12 måneder forsinket, noe som blant annet skyldes sammenslåing av involverte firma på leverandørsiden. Det fremgår av St.prp. nr. 67 (2008-2009) at leveransen nå er ytterligere forsinket. Det ble her opplyst at de nye forsinkelsene hovedsaklig knyttet seg til fremdriften i leverandørens avsluttende testing av systemet, og at leverandøren har hatt større problemer enn forutsatt med å få byggetillatelse for enkelte basestasjoner for radionettet. Det ligger fortsatt an til at radionettverket vil være ferdig utbygd i løpet av 2009 og at politiet vil ta Nødnett i operativ bruk fra (tidligst) 4. kvartal 2009.

Det har nå blitt klart at prosjektet er beheftet med ytterligere utfordringer og forsinkelser. Dette gjelder særlig usikkerheten og framdriften knyttet til utvikling av kommunikasjonssentralene i brann og helse. Dette påvirker igjen tidspunktet for når Nødnett vil kunne tas i operativ bruk i disse etatene.

Forsinkelsene i prosjektet er svært uheldige for samfunnet og for nødnetten, som har sterkt behov for et nytt digitalt radiosamband. DNK arbeider med å sørge for at forpliktende fremdriftsplaner blir fulgt opp av leverandøren, slik at nødnetten så langt som mulig kan planlegge og utføre sine oppgaver i tråd med forutsetningene.

### 3.3 Utfordringer

Forsinkelsene har ført til at staten har måttet opprettholde sin prosjektorganisasjon for oppfølging av leverandøren lengre enn planlagt. På enkelte områder har det vært behov for en tettere oppfølging enn det som opprinnelig var forutsatt for å avhjelpe følgene av leverandørens store utfordringer med gjennomføringen av kontrakten.

Foruten leverandørens forsinkelser knyttet til idriftsettelse av radionettet, har det vært knyttet utfordringer til å få utviklet og levert alle de spesialfunksjonene som ble avtalt og som ligger i kontrakten, spesielt gjelder dette helsesektorens kommunikasjonssentraler (akuttmedisinsk kommunikasjonssentral/AMK, akuttmottak i sykehus og kommunale legevakter).

Det er i tillegg avdekket behov for endringer i spesifikasjonene til kommunikasjonssentralene til helse og brann. Disse endringene ligger ikke inne i den gjeldende kontrakten og det er heller ikke rom for å dekke utgiftene til dette innenfor den vedtatte kostnadsrammen på 900 mill. kroner. Utfordringene lar seg ikke løse innenfor prosjektets gjeldende kostnadsramme.

Etatenes endringer i spesifikasjonene og funksjonalitet til kommunikasjonssentralene ansees nødvendige for å kunne ta nettet i operativ bruk. Behovet for endringer har blitt klarlagt gjennom detaljeringsprosessen som har foregått etter kontraktsundertegning. Av de samlede investeringer utgjør kostnaden til kommunikasjonssentralene om lag 10 pst. og radionettet om lag 90 pst. Der en telekommunikasjonsleveranse, som radionettet, stort sett består av en utrulling av standard utstyr, er leveranse av kommunikasjonssentralene å betrakte som et IT-prosjekt, hvor applikasjoner skal tilpasses brukergrensesnitt og integreres med etatenes øvrige systemer. Slike IT-prosjekter er tradisjonelt beheftet med større usikkerhet enn hva som er vanlig i standard telekommunikasjonsprosjekter. I overgangen fra konseptet om en sammenhengende landsdekkende utbygging til en to-trinns utbygging, ble dette hensyn ikke tilstrekkelig ivaretatt, og det må påregnes at en del endringer og tilpasninger i kommunikasjonssentralene må finansieres av staten som en del av første byggetrinn.

### 3.4 Behov for fullmakt til å øke kostnadsramme

DNK gjennomfører løpende vurderinger av kostnadsutviklingen i prosjektet. Leverandørens forsinkelse og nødetatenes endringsbehov knyttet til

kommunikasjonssentraler, kan resultere i høyere kostnader enn tidligere forutsatt. Etter Justis- og politidepartementets vurdering er det sannsynlig at første utbyggingstrinn ikke vil kunne ferdigstilles innenfor gjeldende kostnadsramme. Behovet for økning av kostnadsrammen har primært bakgrunn i følgende forhold:

1. Etatene har avdekket behov for å endre spesifikasjoner
2. Økt ressursbehov i DNK for oppfølging av leverandør
3. Økte kostnader knyttet til innføring i etatene
4. Mulige behov for økt kapasitet i nettet og mulig behov knyttet til styrket dekning av spesielle objekter utover det som er spesifisert i kontrakten
5. Valutakurssvingninger (kontrakt for kommunikasjonssentraler er inngått i euro)

## 4 Økonomiske konsekvenser

Basert på Justis- og politidepartementets vurderinger indikeres det et samlet merbehov for ferdigstillelse av første trinn på inntil 110 mill. kroner utover gjeldende kostnadsramme. Det endelige behovet for økning av kostnadsrammen vil bli vurdert og klarlagt i løpet av sommeren 2009.

Det bes derfor om at Stortinget gir Kongen fullmakt til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett med inntil 110 mill. kroner, fra 1 029 mill. kroner til 1 139 mill. kroner. Justis- og politidepartementet tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med informasjon om og eventuelt hvordan fullmakten er benyttet i St.prp. nr. 1 (2009-2010). Det vil i denne forbindelse også bli redegjort nærmere for arbeidet med ferdigstillelse av første byggetrinn.

Det har nå blitt klart at en ikke ubetydelig del av bevilgningen til prosjektet i 2009 over kap. 456 Direktoratet for nødkommunikasjon først vil komme til utbetaling i 2010. Forskyvningen av utbetalingen er knyttet til kontraktens utbetalingsregler og forsinkelsen i leveransen. En eventuell økning av kostnadsrammen antas derfor ikke å medføre behov for en økning av bevilgningen til prosjektet i 2009. En eventuell økning av kostnadsrammen vil imidlertid få konsekvenser for prosjektets bevilgningsbehov i 2010.

Justis- og politidepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om fullmakt for Kongen til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett.

---

Vi **HARALD**, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om fullmakt for Kongen til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett i samsvar med et vedlagt forslag.

---

## **Forslag**

### **til vedtak om fullmakt for Kongen til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett**

#### **I**

Stortinget samtykker i at Kongen gis fullmakt til i 2009 å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett til inntil 1 139 mill. kroner.